

فاطمه عرب

خود را برای بالای دار آماده کن

بدان گاه آزده می شدند. یک روزی بدی دست پسر خود را گرفت و به محضر امام آمد و گفت: آقا شما ایشان را نصیحت کنید که یک مقدار معتل حركت کند که نظم و آرامش خانه به هم زده نشود. امام نظرات پدر را شنیدند، نظرات پسر را هم گوش کردند، بعد به جای آن که به پسر نصیحت کنند به پدر عتاب کردند که: جوان‌ها راه خودشان را یافته‌اند، چرا مانع می‌شوید؟ چرا نمی‌گذرد به راه خودشان بروند و از این خمودگی به در آیند از این رخوتی که از غرب به شما تحمیل شده به در آیند؟ جوان‌ها دارند در می‌آیند شما هم سد راه و مانع سیر نشوید.

به عکس دشمن حرکت کردم

آیت‌الله شهید محلاتی، نماینده حضرت امام در سپاه، می‌گوید: «بعد از آن که شاه فرار کرد و انقلاب مردم به اوج خود رسید، امام در پاریس بودند و ما هم میل نداشتم که در واقع امام به ایران تشریف بیاورند؛ چون می‌ترسیدیم نکند خدای نکرده به جان ایشان صدمه‌ای وارد بشود. چون آن‌جهه که مهم بود حفظ جان امام عزیزان بود و امام در عین حالی که در پاریس تشریف داشتند در عین حال تماس برقرار بود. پیامها، مصاحبه‌ها و اعلامیه‌هایشان مرتب می‌رسید. یک روز صحیح زود اول اذان بود مرحوم استاد شهید آیت‌الله مطهری به منزل ما تلفن کردند و گفتند دیشب از پاریس به من تلفن شده که امام تصمیم دارند به ایران بیاند و فرموده‌اند یک منزل محقری که ساخته‌انش نوباشد در قسمت پایین شهر تهران برای من

از روزی که امام چند رسانزه سالگی تفنگ به دست گرفتند و به مقابله با اشارار پرداختند تا روزی که یاران امام وصیت‌نامه‌اش را گشودند و پای سخنان حمامی ایشان نشستند، شعله‌های مقدس روحیه انقلابی در او هرگز خاموش نشد. نگاهی به چند سخن و موضع امام راحل در دوران نهضت و سال انقلاب نشان می‌دهد که آن برای دارنده انقلابی جهانی، دعمل وار همواره چوبه دار را بر دوش داشت و چون اجداد طاهرینش شهادت را افتخار و مقابله با ستم را تکلیف شرعی و انقلابی خود می‌دانست.

از همین امروز شروع کنیم

مرحوم حاج سید احمد خمینی می‌گوید: هنگامی که امام را از زندان به خانه محصوری در تهران منتقل کردند، من به اتفاق را درم به تهران آمده و خدمت امام رسیدم. شهید حاج آقا مصطفی در اولین برخورد سوال کردند که حالا تکلیف چیست؟ امام فرمودند: «ما باید از همین امروز شروع کنیم که مردم دلسرب نشوند و فکر نکنند که قضیه تمام شده است.»^۱

باید مقاومت کنید

آیت‌الله سید عبدالکریم موسوی اردبیلی نیز می‌گوید: قبل از انقلاب نامه‌ای خدمت حضرت امام نوشتم که جواب آن نامه هم اکنون موجود است که وضع آن زمان خود را به امام تشریح کرده بودم که چه مشکلات و چه مضیقه‌هایی رژیم شاه برای ما پیش اورده است. ایشان دستور فرمودند باید مقاومت کنید.^۲

۷۶

در زندان ورزیده می‌شود

آیت‌الله پستدیده براذر امام، می‌گوید: وقتی مرحوم شیخ فضل الله خوانساری برای ملاقات امام به ترکیه رفتند و جریانات و اخبار را به امام رسانند، در همان حال حاج آقا مصطفی فرزند امام در زندان بود. وقتی به امام گفته بودند که حاج آقا مصطفی را دستگیر کرده و به زندان برده‌اند، پاسخ دادند خیلی عمل خوبی است؛ برای این که آقا مصطفی در زندان ورزیده می‌شود.^۳

مانع جوانان نشوید

آیت‌الله خزعلی در خاطره‌ای می‌گوید:

وقتی نهضت داشت اوج می‌گرفت، اعلامیه اول امام برای اتمام حجت به شاه نرم بود؛ ولی بعد ایشان دیدند که با نرمی نمی‌توان با اشخاص درشت برخورد کرد. به همین دلیل قدم به قدم درشتی و با صراحت حرف زدن را بیش تر کردند و کم کم نهضت اوج گرفت و در مردم بیداری پیدید آمد؛ بخصوص جوان‌ها مطالب را زود گرفتند و در همان اوایل زود به جوش آمده بودند. این رفتار جوان‌ها به نظر با اخلاقی آرام بزرگان خانه مثل پدرها سازگار نمی‌آمد و

آیت‌الله پیشیده برادر امام، می‌گوید: وقتی مرحوم شیخ فضل‌الله خوانساری برای ملاقات امام به ترکیه رفتند و جریانات و اخبار رایه امام رساندند، در همان حال حاج آقا مصطفی فرزند امام در زندان بود. وقتی به امام گفته بودند که حاج آقا مصطفی را دستگیر کرده و به زندان بردند، پاسخ دارند خیلی عمل خوبی است؛ برای این‌که آقا مصطفی در زندان ورزیده می‌شود.

به کارتر بگویید... امید است کار به جایی نکشد که فتوا صادر کنم

جعیت‌الاسلام والمسلمین حاج سید احمد خمینی می‌گوید: از طرف کاخ الیزه پاریس کسی پیش امام آمد و مردی راهم با خودش آورده بود که این مرد نماینده مستقیم کارتر است و پیامی دارد و آن این که بختیار از ماست، بختیار را ما گذاشته‌ایم و باید از او پیروی کنی و الا نابودتان می‌کنیم. البته نابودتان می‌کنیم را با کنایه گفت و به قدری تند و تیز حرف زد که نماینده ژیسکار دستن پشت سر هم معذرت می‌خواست و می‌گفت به ما مربوط نیست، حضرت آیت‌الله مهمان ماستند. نماینده کارتر دویاره تکرار کرد که شوخی نیست، ما بختیار را آورده‌ایم و اگر با او مخالفت کنید با جان خودتان بازی کرده‌ایم. امام پس از شنیدن این حرف‌ها کمی مکث کردن و گفتند: به کارتر بگویید از خمینی راجع به آمریکایی‌ها که در ایران هستند خیلی سوال شده که باید با آن‌ها چه کرده ولی من هنوز دستوری نداده‌ام. امید است کار به آن جا نکشد که فتوای خودم را راجع به آن‌ها صادر کنم، و امام برخاستند و رفتند و نمایندگان کارتر و ژیسکار دستن که به خیال خودشان حالا خیلی باید با امام حرف بزنند، گیج شده بودند.^۷

اجراه کید که من می‌خواهم بیایم تهران. این خانه جایی باشد که مردم بتوانند بیایند و لیکن خانه، خانه ایعانی نباشد و در محل پایین هم باشد، در میان توده مردم، من آن موقع خیلی ناراحت شدم، به ایشان عرض کردم که نافر کنید، حتی المقدور فشار بیاورید که امام تشریف نیاورند، چه این که امام آن‌جا که مستند‌الآن دستورات را صادر می‌فرمایند، بیام‌های ایشان هم می‌رسد، مبارزه را رهبری می‌کنند و جان خودشان به خطر نمی‌افتد. گفتند هیچ چیز نمی‌تواند در اراده ایشان اثر بگذارد امام تصمیم گرفتند قطاعنه بیانند و بعد که من خودم از امام سؤال کردم، امام فرمودند: بله! من وقتی حس کردم دیگر کلارز دست رزیم در رفت، رشتہ از دست امریکا در رفت، تمام دشمن‌ها به من اصرار دارند که شما فعلاً یک ماه دیگر نروید امریکا با واسطه، رزیم با واسطه و ایدی رزیم با واسطه این رایه من می‌گویند. من فهمیدم که الان مصلحت در رفن من است و آن چیزی که دشمنان می‌خواهند باید به عکس آن عمل کنم و تصمیم گرفتم که حرکت کنم.^۸

برای بالای دار خود را آماده کن

آیت‌الله محمد رضا توسلی نیز می‌گوید: از همان اول یاد است امام به یکی از بزرگان گفتند: خودت را مهیا کن، شاید روزی من و تو هم مثل حاج شیخ فضل‌الله نوری بالای دار بروم.^۹

۴. همان.

۵. همان، ص ۲۰۶-۲۰۷.

۶. همان، ص ۲۱۰.

۷. همان، ص ۲۰۸.

پی‌نوشت‌ها

۱. برداشت‌هایی از سیره امام خمینی، ج ۴، ص ۲۲۳.

۲. همان، ص ۲۲۱.

۳. همان، ص ۲۲۲.

